

Zbiór Orzeczeń

POSTANOWIENIE SĄDU (ósma izba)

z dnia 30 kwietnia 2019 r. *

Skarga o stwierdzenie nieważności – EFRG i EFRROW – Decyzja wykonawcza Komisji –
Doręczenie adresatowi – Publikacja decyzji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* – Termin do
wniesienia skargi – Rozpoczęcie biegu terminu – Przekroczenie terminu – Niedopuszczalność

W sprawie T-530/18

Rumunia, reprezentowana przez C.R. Canțăra, E. Gane, C.M. Florescu i O.C. Ichim, działających
w charakterze pełnomocników,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez J. Aquilinę i L. Radu Bouyon, działające w charakterze
pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot oparte na art. 263 TFUE żądanie stwierdzenia częściowej nieważności decyzji
wykonawczej Komisji (UE) 2018/873 z dnia 13 czerwca 2018 r. wyłączającej z finansowania Unii
Europejskiej niektóre wydatki poniesione przez państwa członkowskie z tytułu Europejskiego
Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju
Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz.U. 2018, L 152, s. 29) w zakresie, w jakim decyzja ta wyłącza
niektóre wydatki poniesione przez Rumunię,

SĄD (ósma izba),

w składzie: A.M. Collins, prezes, M. Kancheva (sprawozdawczyni) i G. De Baere, sędziowie,

sekretarz: E. Coulon,

wydaje następujące

* Język postępowania: rumuński.

Postanowienie

Okoliczności powstania sporu

- 1 W dniu 13 czerwca 2018 r. Komisja Europejska przyjęła decyzję wykonawczą (UE) 2018/873 wyłączającą z finansowania Unii Europejskiej niektóre wydatki poniesione przez państwa członkowskie z tytułu Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz.U. 2018, L 152, s. 29, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”). W zaskarżonej decyzji Komisja zastosowała w odniesieniu do Rumunii korektę finansową w łącznej kwocie 90 133 370,64 EUR dotyczącą między innymi poddziałania 1a odnoszącego się do środków objętych zintegrowanym systemem zarządzania i kontroli (ZSZiK) w ramach „Rozwoju obszarów wiejskich EFRROW” w latach budżetowych 2015 i 2016 oraz poddziałów 3a, 5a, 3b i 4b odnoszących się do środków nieobszarowych w ramach „Rozwoju obszarów wiejskich EFRROW oś 2” w roku budżetowym 2014.
- 2 Artykuł 1 zaskarżonej decyzji stanowi:

„Kwoty określone w załączniku, odnoszące się do wydatków poniesionych przez akredytowane agencje płatnicze państw członkowskich, zadeklarowane z tytułu EFRG lub EFRROW, wyłącza się z finansowania unijnego”.
- 3 Artykuł 2 zaskarżonej decyzji przewiduje między innymi:

„Niniejsza decyzja skierowana jest do [...] Rumunii”.
- 4 W dniu 14 czerwca 2018 r. zaskarżona decyzja została notyfikowana, pod numerem C(2018) 3826, Stałemu Przedstawicielstwu Rumunii przy Unii Europejskiej.
- 5 W dniu 15 czerwca 2018 r. zaskarżona decyzja została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Przebieg postępowania i żądania stron

- 6 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 7 września 2018 r. Rumunia wniosła niniejszą skargę.
- 7 Odrębnym pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 12 października 2018 r. Komisja podniosła na podstawie art. 130 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem zarzut niedopuszczalności.
- 8 W dniu 26 listopada 2018 r. Rumunia przedstawiła swoje uwagi w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez Komisję.
- 9 W drodze środka organizacji postępowania z dnia 24 stycznia 2019 r. Sąd zażądał od Komisji informacji dotyczących ewentualnych rozbieżności między tekstem notyfikowanym a tekstem opublikowanym zaskarżonej decyzji.
- 10 Pismem z dnia 4 lutego 2019 r. Komisja przedstawiła informacje, których zażądał Sąd.

11 W skardze Rumunia wnosi do Sądu o:

- stwierdzenie częściowej nieważności zaskarżonej decyzji:
 - w odniesieniu do poddziałania 1a w całości (kwota 13 184 846,61 EUR dotycząca lat budżetowych 2015 i 2016);
 - w odniesieniu do poddziałów 3a, 5a, 3b i 4b w całości (kwota 45 532 000,96 EUR dotycząca lat budżetowych 2014, 2015 i 2016) i, tytułem żądania ewentualnego, w części za okres przed dniem 19 września 2015 r. (kwota 21 315 857,50 EUR);
- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

12 W swoim zarzucie niedopuszczalności Komisja wnosi do Sądu o:

- uznanie skargi za niedopuszczalną i jej odrzucenie;
- obciążenie Rumunii kosztami postępowania.

13 W swoich uwagach w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności Rumunia podtrzymuje swoje żądania i wnosi również do Sądu o uznanie skargi za dopuszczalną.

Co do prawa

14 Zgodnie z art. 130 § 1 regulaminu postępowania, jeżeli strona pozwana o to wnosi, Sąd może rozstrzygnąć w przedmiocie niedopuszczalności skargi bez rozpoznawania sprawy co do istoty.

15 W niniejszej sprawie Sąd, uznając, że po zapoznaniu się z aktami sprawy ma wystarczającą wiedzę, postanawia orzec bez dalszych czynności procesowych.

16 Na poparcie zarzutu niedopuszczalności Komisja podnosi, że skarga, która wpłynęła w dniu 7 września 2018 r., została wniesiona po terminie. Zdaniem Komisji, ponieważ zaskarżona decyzja została notyfikowana stałemu przedstawicielstwu Rumunii w dniu 14 czerwca 2018 r., termin na wniesienie skargi upłynął w dniu 24 sierpnia 2018 r.

17 W swoich uwagach w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności Rumunia utrzymuje, że skarga jest dopuszczalna.

18 W pierwszej kolejności Rumunia twierdzi, że art. 263 akapit szósty TFUE nie można interpretować w ten sposób, że początkiem biegu dwumiesięcznego terminu do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności aktu Unii Europejskiej jest, automatycznie i co do zasady, chwila wejścia w życie tego aktu lub chwila, z którą staje się on skuteczny, ponieważ takiemu wnioskowi stoi na przeszkodzie art. 297 TFUE.

19 W drugiej kolejności Rumunia podnosi, że początkiem biegu dwumiesięcznego terminu do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności aktu, który musi zostać notyfikowany, ale który zgodnie z utrwaloną i długotrwałą praktyką przyjętą przez autora aktu jest również publikowany w Dzienniku Urzędowym, musi być niezmiennie publikacja tego aktu.

20 W trzeciej kolejności Rumunia utrzymuje, że rozwiązanie to narzuca się tym bardziej w świetle konkretnych okoliczności, w których zaskarżona decyzja została notyfikowana władzom rumuńskim i opublikowana. W niniejszej sprawie niepewność prawną wynikającą z faktu, że zaskarżona decyzja została nie tylko notyfikowana, ale również opublikowana, podkreślają różnice występujące między

tekstem przekazany przez Komisję Stałemu Przedstawicielstwu Rumunii w dniu 14 czerwca 2018 r. a tym, który został opublikowany w Dzienniku Urzędowym w dniu 15 czerwca 2018 r., które świadczą o tym, że notyfikowany tekst był co najmniej niekompletny.

- 21 Podsumowując, Rumunia jest zdania, że ponieważ notyfikowany tekst jest niekompletny, została naruszona prawidłowość procedury notyfikacji. W rzeczywistości moment, w którym poznała ona, z wystarczającą jasnością i precyzją, treść zaskarżonej decyzji i jej uzasadnienie, odnosi się do pełnej publikacji. W konsekwencji dwumiesięczny termin do wniesienia skargi rozpoczął swój bieg w dniu publikacji zaskarżonej decyzji w Dzienniku Urzędowym, to znaczy w dniu 15 czerwca 2018 r., i powinien być on przedłużony o czternaście dni przewidzianych w art. 59 regulaminu postępowania oraz o dziesięciodniowy, niezmienny termin uwzględniający odległość określony w art. 60 tego samego regulaminu.
- 22 W tym względzie należy przypomnieć z jednej strony, że zgodnie z art. 263 akapit szósty TFUE skargę o stwierdzenie nieważności wnosi się „w terminie dwóch miesięcy, stosownie do przypadku, od daty publikacji zaskarżonego aktu, jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od daty powzięcia przez niego wiadomości o tym akcie”.
- 23 Ponadto zgodnie z art. 60 regulaminu postępowania terminy procesowe są przedłużane o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość.
- 24 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem terminy do wniesienia skargi na podstawie art. 263 TFUE mają charakter bezwzględnie wiążący i nie mogą być zmieniane w drodze umowy stron lub postanowienia sądu (wyrok z dnia 23 stycznia 1997 r., Coen, C-246/95, EU:C:1997:33, pkt 21; postanowienia: z dnia 19 kwietnia 2016 r., Portugalia/Komisja, T-550/15, niepublikowane, EU:T:2016:237, pkt 22; z dnia 19 kwietnia 2016 r., Portugalia/Komisja, T-551/15, niepublikowane, EU:T:2016:238, pkt 22).
- 25 Uregulowania Unii w zakresie terminów procesowych mają na celu spełnienie wymogów pewności prawa oraz konieczności zapobieżenia jakiegokolwiek dyskryminacji lub arbitralnemu traktowaniu w ramach wymiaru sprawiedliwości (zob. podobnie postanowienia: z dnia 16 listopada 2010 r., Internationale Fruchthimport Gesellschaft Weichert/Komisja, C-73/10 P, EU:C:2010:684, pkt 52; z dnia 18 grudnia 2012 r., Niemcy/Komisja, T-205/11, niepublikowane, EU:T:2012:704, pkt 40; z dnia 19 kwietnia 2016 r., Portugalia/Komisja, T-550/15, niepublikowane, EU:T:2016:237, pkt 23).
- 26 Z drugiej strony należy przypomnieć, że w rozumieniu art. 263 akapit szósty TFUE notyfikacja jest działaniem, za pomocą którego autor aktu o charakterze indywidualnym, takiego jak decyzja podjęta na podstawie art. 297 ust. 2 akapit trzeci TFUE, podaje go do wiadomości jego adresatom i w ten sposób umożliwia im powzięcie wiadomości o jego treści, jak również o jego uzasadnieniu (postanowienia: z dnia 2 października 2014 r., Page Protective Services/ESDZ, C-501/13 P, niepublikowane, EU:C:2014:2259, pkt 30; z dnia 18 grudnia 2012 r., Węgry/Komisja, T-320/11, niepublikowane, EU:T:2012:705, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 19 kwietnia 2016 r., Portugalia/Komisja, T-550/15, niepublikowane, EU:T:2016:237, pkt 24).
- 27 Ponadto zgodnie z art. 297 ust. 2 akapit trzeci TFUE w odróżnieniu od aktów, które muszą zostać opublikowane w Dzienniku Urzędowym, decyzje, które wskazują adresata, muszą zostać notyfikowane ich adresatom i stają się skuteczne wraz z tą notyfikacją (wyrok z dnia 17 maja 2017 r., Portugalia/Komisja, C-337/16 P, EU:C:2017:381, pkt 35; postanowienia: z dnia 18 grudnia 2012 r., Węgry/Komisja, T-320/11, niepublikowane, EU:T:2012:705, pkt 20; z dnia 19 kwietnia 2016 r., Portugalia/Komisja, T-550/15, niepublikowane, EU:T:2016:237, pkt 25).
- 28 Z art. 263 akapit szósty TFUE i art. 297 ust. 2 akapit trzeci TFUE rozpatrywanych łącznie wynika, że jeśli chodzi o skargę o stwierdzenie nieważności, datą, którą należy uwzględnić w celu określenia rozpoczęcia biegu terminu do wniesienia skargi, jest data publikacji, jeżeli owa publikacja, warunkująca wejście aktu w życie, jest przewidziana w owym traktacie, i data notyfikacji w pozostałych przypadkach

wymienionych w art. 297 ust. 2 akapit trzeci TFUE, do których zalicza się przypadek decyzji wskazujących adresata (wyrok z dnia 17 maja 2017 r., Portugalia/Komisja, C-337/16 P, EU:C:2017:381, pkt 36).

- 29 Trybunał potwierdził tę wykładnię art. 263 akapit szósty TFUE, stwierdzając, że jeśli chodzi o akt wskazujący adresatów, to wyłącznie tekst notyfikowany tym ostatnim jest autentyczny, nawet jeżeli ów akt został również opublikowany w Dzienniku Urzędowym (wyroki: z dnia 13 lipca 1966 r., Consten i Grundig/Komisja, 56/64 i 58/64, EU:C:1966:41, s. 491; z dnia 17 maja 2017 r., Portugalia/Komisja, C-337/16 P, EU:C:2017:381, pkt 37).
- 30 Otóż w niniejszej sprawie zaskarżona decyzja, jak wynika z jej art. 2, wskazuje wyraźnie Rumunię jako adresata, i została ona notyfikowana Stałemu Przedstawicielstwu Rumunii w dniu 14 czerwca 2018 r. Rumunia nie kwestionuje zresztą ani tego, że jest adresatem zaskarżonej decyzji, ani tego, że została jej ona notyfikowana w dniu 14 czerwca 2018 r.
- 31 W związku z tym zgodnie z art. 297 ust. 2 akapit trzeci TFUE zaskarżona decyzja, jako akt o charakterze indywidualnym i którego adresatem jest Rumunia, stała się skuteczna wobec Rumunii wraz z jej notyfikacją, która nastąpiła w dniu 14 czerwca 2018 r. Notyfikacja ta umożliwiła Rumunii zapoznanie się zarówno z treścią niniejszej decyzji, jak również z jej uzasadnieniem.
- 32 Należy zatem stwierdzić, że termin do wniesienia skargi na zaskarżoną decyzję rozpoczął swój bieg od jej notyfikacji Stałemu Przedstawicielstwu Rumunii, nie zaś od jej publikacji w Dzienniku Urzędowym.
- 33 Ponadto art. 59 regulaminu postępowania nie może znaleźć zastosowania w niniejszej sprawie, ponieważ stosuje się go jedynie w przypadku, gdy termin na zaskarżenie aktu wydanego przez instytucję biegnie od dnia opublikowania tego aktu w Dzienniku Urzędowym.
- 34 Wniosku tego nie mogą podważyć argumenty Rumunii.
- 35 Rumunia podnosi zasadniczo, że początkiem biegu terminu do wniesienia skargi w niniejszej sprawie jest publikacja zaskarżonej decyzji w Dzienniku Urzędowym, a nie jej notyfikacja. Wynika to, po pierwsze, z braku korelacji między, z jednej strony, kryterium dotyczącym rozpoczęcia biegu terminu do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności aktu wydanego przez instytucję a, z drugiej strony, chwilą wejścia w życie tego aktu, po drugie, z nietypowej sytuacji spowodowanej utrwaloną praktyką Komisji polegającą na publikacji takich decyzji z jednoczesnym ich doręczaniem adresatom, i, po trzecie, z różnic między tekstem notyfikowanym a tekstem opublikowanym tejże decyzji.
- 36 Po pierwsze, Rumunia twierdzi, że z orzecznictwa wynika, iż chwila wejścia w życie lub wywołania skutków prawnych nie zawsze i automatycznie jest chwilą, od której rozpoczyna swój bieg termin dwóch miesięcy na wniesienie skargi o stwierdzenie nieważności, oraz że dla skorzystania z prawa do wniesienia skargi istotna jest funkcja polegająca na faktycznym poinformowaniu o treści aktu Unii. Z braku korelacji między początkiem biegu terminu na wniesienie skargi o stwierdzenie nieważności aktu instytucji Unii i momentem wejścia w życie tego aktu wynika, że początkiem biegu terminu do wniesienia skargi na zaskarżoną decyzję, nawet jeżeli weszła już ona w życie i stała się skuteczna wobec Rumunii, mogłaby być jej późniejsza publikacja w Dzienniku Urzędowym.
- 37 W tym względzie należy zauważyć, że argumentacja Rumunii opiera się na pomyleniu przesłanek dopuszczalności skargi o stwierdzenie nieważności, o których mowa w art. 263 TFUE, z przesłankami dotyczącymi ważności aktu zaskarżonego w drodze takiej skargi (zob. podobnie postanowienie z dnia 11 grudnia 2006 r., MMT/Komisja, T-392/05, niepublikowane, EU:T:2006:382, pkt 33). Argumentacja ta nie może zatem podważyć znaczenia, jakie ma, jako początek biegu terminu do wniesienia skargi, notyfikacja zaskarżonej decyzji.

- 38 Ponadto argumentacja Rumunii jest nieskuteczna w zakresie, w jakim przytacza ona szereg orzeczeń, w których co prawda publikacja wyznaczała początek biegu terminu do wniesienia skargi, ale wyłącznie ze względu na brak notyfikacji stronie skarżącej danego aktu. Tymczasem w niniejszej sprawie Rumunia, jako adresat zaskarżonej decyzji, otrzymała prawidłowo jej notyfikację i to ta notyfikacja stanowi dla tego państwa początek biegu terminu na wniesienie skargi.
- 39 I tak, jeśli chodzi o twierdzenie Rumunii, zgodnie z którym w wyroku z dnia 10 marca 1998 r., Niemcy/Rada (C-122/95, EU:C:1998:94, pkt 35), Trybunał stwierdził, że początkiem biegu terminu do wniesienia skargi na akt Unii jest data publikacji aktu, mimo że nie jest ona istotna dla wejścia w życie tego aktu, to wystarczy przypomnieć, że w tej sprawie zaskarżonym aktem było rozporządzenie przyjęte w następstwie porozumienia międzynarodowego zawartego przez Unię, to znaczy akt o charakterze ogólnym skierowany do wszystkich państw członkowskich, którego publikacja w Dzienniku Urzędowym powoduje rozpoczęcie biegu terminu na wniesienie skargi, i który nie był przedmiotem żadnej notyfikacji (zob. podobnie postanowienie z dnia 4 lipca 2012 r., ICO Satellite/Komisja, T-350/09, niepublikowane, EU:T:2012:341, pkt 36). W wyroku tym Trybunał uznał, że kryterium daty powzięcia wiadomości o akcie jako rozpoczęcie biegu terminu na wniesienie skargi ma jedynie charakter subsydiarny w stosunku do kryteriów publikacji lub notyfikacji aktu. W żadnym razie z wyroku tego nie wynika, że kryterium notyfikacji ma charakter subsydiarny w stosunku do kryterium publikacji.
- 40 Podobnie, jeśli chodzi o powiązane z powyższym twierdzenie zgodnie z którym w postanowieniu z dnia 21 listopada 2005 r., Tramarin/Komisja (T-426/04, EU:T:2005:405, pkt 49), Sąd uznał, że „w odniesieniu do aktów, które zgodnie z utrwaloną praktyką danej instytucji stanowią przedmiot publikacji [...], to data publikacji powoduje rozpoczęcie biegu terminu”, to wystarczy zauważyć, że w tej sprawie to nie skarżąca była adresatem decyzji będącej przedmiotem notyfikacji, ale była zainteresowaną osobą trzecią. Tymczasem w niniejszej sprawie sporna decyzja została prawidłowo notyfikowana Rumunii, która jest adresatem zaskarżonej decyzji.
- 41 Ponadto, jeśli chodzi o odesłanie do wyroku z dnia 23 kwietnia 2013 r., Gbagbo i in./Rada (od C-478/11 P do C-482/11 P, EU:C:2013:258, pkt 58, 59), to wystarczy zauważyć, że Trybunał w nim orzekł, iż art. 263 akapit szósty TFUE nie byłby stosowany w sposób spójny, gdyby – względem osób i podmiotów wymienionych w wykazach zawartych w załącznikach do aktów przyjmowanych na podstawie przepisów dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – początkiem obliczania terminu do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności była data publikacji omawianego aktu, a nie data, w której zostały one o tym akcie powiadomione. W opinii Trybunału wynika z tego, że o ile wprowadzić wejście w życie aktów takich jak sporne akty odbywa się na podstawie ich publikacji, o tyle termin do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności tych aktów na podstawie art. 263 akapit czwarty TFUE biegnie, dla każdej z tych osób i podmiotów, z dniem ich powiadomienia, które musi wobec nich mieć miejsce. Z wyroku tego w sposób oczywisty wynika, że kryterium notyfikacji lub indywidualnego powiadomienia należy stosować jako kryterium rozpoczęcia biegu terminu do wniesienia skargi, nawet wtedy, gdy wejście w życie danego aktu wyznacza kryterium publikacji. Orzecznictwo to nie może zatem w żaden sposób służyć na poparcie tezy Rumunii, zgodnie z którą początkiem biegu terminu do wniesienia skargi jest publikacja, gdyż przeciwnie, Rumunia odrzuca ją formalnie nawet w przypadku, w którym publikacja określa chwilę wejścia w życie i wywołania skutków prawnych przedmiotowego aktu.
- 42 Po drugie, Rumunia powołuje się na istnienie utrwalonej i długotrwałej praktyki przyjętej przez Komisję, która polega na publikowaniu w Dzienniku Urzędowym decyzji Komisji wyłączających z finansowania Unii niektóre wydatki poniesione z tytułu Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), a jednocześnie na notyfikowaniu tych decyzji ich adresatom. W takiej nietypowej sytuacji, gdy akt o charakterze indywidualnym jest również publikowany, sposobem, w jaki adresaci zapoznają się z treścią aktu, jak również z jego uzasadnieniem – tak aby móc skorzystać z przysługującego im prawa do wniesienia skargi w terminie dwóch miesięcy, przewidzianym w art. 263 akapit szósty TFUE

– mogłaby być publikacja, a nie notyfikacja. Zatem, w przypadku gdy akt został podany do wiadomości adresata na dwa sposoby, w niniejszej sprawie: publikacja i notyfikacja, zasada pewności prawa i prawo do skutecznej ochrony sądowej wymagałyby, aby początkiem biegu dwumiesięcznego terminu na wniesienie skargi o stwierdzenie nieważności była data publikacji aktu, a nie data jego notyfikacji.

- 43 W tym względzie należy na samym początku przypomnieć, że w wyroku z dnia 15 września 1998 r., BP Chemicals/Komisja (T-11/95, EU:T:1998:199, pkt 48–51), Sąd zauważył, że utrwaloną praktyką Komisji jest publikowanie decyzji, takich jak ta rozpatrywana w sprawie zakończonej wydaniem tego wyroku, a mianowicie decyzja w dziedzinie pomocy państwa, i uznał, że skarżąca mogła zasadnie oczekiwać, że sporna decyzja będzie przedmiotem publikacji w Dzienniku Urzędowym. O ile jednak Sąd uznał zasadniczo, że to właśnie od tej publikacji rozpoczął się bieg terminu do wniesienia skargi na daną decyzję, o tyle uściślił, że ma to miejsce tylko wtedy – i tylko wtedy – gdy sporna decyzja nie została wcześniej notyfikowana skarżącej. W konsekwencji z niniejszego wyroku wynika, że nawet jeśli istnieje utrwalona praktyka publikowania przez Komisję decyzji takich jak ta rozpatrywana w niniejszej sprawie, która wyłącza z finansowania wydatki z tytułu funduszu rolniczego Unii, to w celu obliczenia terminu do wniesienia skargi należy wziąć pod uwagę datę notyfikowania tejże decyzji państwom członkowskim będącym adresatami tej decyzji, nie zaś datę jej publikacji w Dzienniku Urzędowym, jeśli ta ostatnia nastąpiła później (zob. podobnie postanowienia: z dnia 23 listopada 2015 r., Słowenia/Komisja, T-118/15, niepublikowane, EU:T:2015:912, pkt 27, 28; z dnia 19 kwietnia 2016 r., Portugalia/Komisja, T-550/15, niepublikowane, EU:T:2016:237, pkt 35, 36). Tymczasem w niniejszej sprawie jest bezsporne, że zaskarżona decyzja została notyfikowana Rumunii przed datą jej publikacji.
- 44 Ponadto Rumunia nie może skutecznie utrzymywać, że – biorąc pod uwagę okoliczności – Komisja wzbudziła w adresatach uzasadnione oczekiwanie, iż publikacja w Dzienniku Urzędowym będzie miała miejsce za każdym razem, gdy Komisja przyjmuje decyzje takie, jak zaskarżona decyzja, oraz iż konsekwencje tego będą takie same jak zwykle wynikające z publikacji aktów, w odniesieniu do których uregulowania Unii przewidują obowiązek publikacji. Rumunia nie przedstawia bowiem żadnych dowodów, które pozwoliłyby na stwierdzenie, że Komisja udzieliła jej w tej kwestii precyzyjnych zapewnień (zob. podobnie wyrok z dnia 16 grudnia 2010 r., Kahla Thüringen Porzellan/Komisja, C-537/08 P, EU:C:2010:769, pkt 63 i przytoczone tam orzecznictwo; postanowienia: z dnia 23 listopada 2015 r., Słowenia/Komisja, T-118/15, niepublikowane, EU:T:2015:912, pkt 28; z dnia 19 kwietnia 2016 r., Portugalia/Komisja, T-550/15, niepublikowane, EU:T:2016:237, pkt 37).
- 45 Co więcej, jeśli chodzi o twierdzenie, zgodnie z którym taka wykładnia art. 263 TFUE jest sprzeczna z zasadą pewności prawa i z prawem do skutecznej ochrony sądowej, wystarczy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wykładnia ta jest w pełni zgodna z celem terminów do złożenia zażalenia i wniesienia skargi, które zmierzają do zapewnienia pewności prawa poprzez zapobieżenie podważaniu w nieskończoność aktów Unii wywołujących skutki prawne (wyroki: z dnia 7 lipca 1971 r., Müllers/EKES, 79/70, EU:C:1971:79, pkt 18; z dnia 17 lutego 1972 r., Richez-Parise/Komisja, 40/71, EU:C:1972:9, pkt 6; z dnia 12 lipca 1984 r., Moussis/Komisja, 227/83, EU:C:1984:276, pkt 12) oraz odpowiadają konieczności zapobieżenia jakiegokolwiek dyskryminacji lub arbitralnemu traktowaniu w ramach wymiaru sprawiedliwości (wyroki: z dnia 4 lutego 1987 r., Cladakis/Komisja, 276/85, EU:C:1987:57, pkt 11; z dnia 29 czerwca 2000 r., Politi/ETF, C-154/99 P, EU:C:2000:354, pkt 15; z dnia 5 marca 2008 r., Combescot/Komisja, T-414/06 P, EU:T:2008:58, pkt 43).
- 46 Ponadto, jeśli chodzi o powiązane z powyższym twierdzenie, zgodnie z którym Trybunał potwierdził w wyroku z dnia 19 grudnia 2012 r., Leno Merken (C-149/11, EU:C:2012:816, pkt 39), że gdy treści przepisu brakuje jasności, pod uwagę należy wziąć kontekst, w jaki wpisuje się ten przepis, i cele, jakie realizuje, wystarczy przypomnieć, że jest bezsporne, iż brzmienie art. 263 TFUE, rozpatrywanego samodzielnie lub w związku z art. 297 TFUE nie pozostawia żadnej wątpliwości (zob. podobnie postanowienia: z dnia 23 listopada 2015 r., Słowenia/Komisja, T-118/15, niepublikowane, EU:T:2015:912, pkt 31; z dnia 19 kwietnia 2016 r., Portugalia/Komisja, T-550/15, niepublikowane, EU:T:2016:237, pkt 33).

- 47 Podsumowując, należy stwierdzić, że to właśnie jedynie przyjęcie kryterium notyfikacji jako początku biegu terminu do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności aktów wskazujących adresatów gwarantuje pewność prawa oraz skuteczną ochronę sądową, w przeciwieństwie do rozwiązania hybrydowego, takiego jak to zalecane przez Rumunię, zgodnie z którym adresat aktu, któremu akt ten został prawidłowo notyfikowany, powinien jeszcze dowiadywać się o jego ewentualną i niepewną – gdyż nieobowiązkową – publikację w Dzienniku Urzędowym.
- 48 Po trzecie, Rumunia utrzymuje zasadniczo, że początkiem biegu terminu do wniesienia skargi powinna być pełna publikacja, nie zaś niekompletna notyfikacja zaskarżonej decyzji. Zdaniem Rumunii, z różnic istniejących między tekstem zaskarżonej decyzji notyfikowanym w dniu 14 czerwca 2018 r. a tekstem opublikowanym w dniu 15 czerwca 2018 r. wynika, że notyfikacja Stałemu Przedstawicielstwu Rumunii była niekompletna i nie pozwoliła jej zapoznać się z treścią aktu. W tym względzie Rumunia powołuje się przede wszystkim na różnice między przepisami odnoszącymi się do innych państw członkowskich. Następnie, jeśli chodzi o przepisy dotyczące Rumunii, podnosi ona, że w odniesieniu do pozycji budżetu 6701 i 6711, informacje zawarte w piątej kolumnie odpowiadającej środkowi „Zaświadczenie” dotyczące odpowiednio roku budżetowego 2015 i roku budżetowego 2014 są niekompletne z uwagi na uzasadnienie „Najbardziej prawdopodobny poziom błędu w EFRROW nieobjętym ZSZiK” i „Najbardziej prawdopodobny poziom błędu w EFRROW objętym ZSZiK”, ponieważ wersja notyfikowana wspomina jedynie w sposób dwuznaczny o „kwocie” („sumă” w języku rumuńskim). Zdaniem Rumunii różnice te dotyczą tak istotnych aspektów, jak środki, uzasadnienie i rodzaj korekt, i mają bezpośredni wpływ na podjęcie decyzji o wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności oraz na sposób, w jaki skarga ta zostałaby zredagowana. Ponadto Rumunia podnosi, że niektóre różnice dotyczą właśnie użycia sformułowania „szacunek według kwot”, które jest kwestionowane w skardze.
- 49 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem decyzja jest prawidłowo notyfikowana, jeżeli jej adresat został o niej powiadomiony i zostało mu umożliwione zapoznanie się z nią. Jeśli chodzi o ten ostatni warunek, Trybunał uznał, że jest on spełniony, jeśli adresat mógł zapoznać się z treścią wspomnianej decyzji oraz z jej uzasadnieniem (wyroki: z dnia 17 maja 2017 r., Portugalia/Komisja, C-337/16 P, EU:C:2017:381, pkt 47, 48; z dnia 21 marca 2019 r., Eco-Bat Technologies i in./Komisja, C-312/18 P, niepublikowany, EU:C:2019:235, pkt 25, 26).
- 50 Wynika z tego, że czysto formalny błąd lub pominięcie – nawet jeśli nie ma ono czysto formalnego charakteru – które nie uniemożliwia adresatowi notyfikowanej decyzji poznania jej treści oraz uzasadnienia, nie ma wpływu na stosowanie terminu do wniesienia skargi przewidzianego w art. 263 akapit szósty TFUE (zob. podobnie wyroki: z dnia 17 maja 2017 r., Portugalia/Komisja, C-337/16 P, EU:C:2017:381, pkt 48–50; z dnia 21 marca 2019 r., Eco-Bat Technologies i in./Komisja, C-312/18 P, niepublikowany, EU:C:2019:235, pkt 27).
- 51 W niniejszej sprawie należy przede wszystkim pominąć podnoszone istnienie ewentualnych różnic w przepisach dotyczących innych państw członkowskich jako w każdym wypadku nieistotne i nieskuteczne w odniesieniu do skargi Rumunii (zob. podobnie postanowienie z dnia 19 kwietnia 2016 r., Portugalia/Komisja, T-550/15, niepublikowane, EU:T:2016:237, pkt 42).
- 52 Następnie, jeżeli chodzi o przepisy dotyczące Rumunii, to należy niewątpliwie stwierdzić – podobnie jak czyni to Komisja w odpowiedzi na pytanie Sądu – że istnieją niewielkie różnice między wersją notyfikowaną a wersją opublikowaną w piątej kolumnie tabeli zamieszczonej w załączniku do zaskarżonej decyzji. W wersji notyfikowanej Stałemu Przedstawicielstwu Rumunii, z powodu problemów, które wystąpiły w trakcie wydruku tabeli zawartej w załączniku do zaskarżonej decyzji, nie pojawił się wyraz „estimată” (szacunek) użyty w rodzaju korekty „sumă estimată” (szacunek według kwot), ponieważ wykraczał on poza ramy komórek tabeli odnoszących się do niektórych pozycji budżetu, gdzie znajdował się jedynie wyraz „sumă” (kwota). Problem ten nie pojawił się później w wersji opublikowanej w Dzienniku Urzędowym.

- 53 Należy jednak stwierdzić, że ten problem w wydruku nie utrudnił zrozumienia informacji zawartych w załączniku. Należy bowiem zauważyć, że we wspomnianej piątej kolumnie mogą być wymienione tylko cztery rodzaje korekt, a mianowicie: po pierwsze – „jednorazowa”, odnosząca się do korekt kwot niekwalifikowalnych, które można zidentyfikować („punctuală” lub „calculată” w języku rumuńskim); po drugie – „zryczałtowana”, odnosząca się do korekt ryczałtowych („rată forfetară” w języku rumuńskim); po trzecie – „szacunek według kwot”, odnoszący się do korekt ekstrapolowanych na podstawie znanej kwoty („sumă estimată” w języku rumuńskim) i po czwarte – „ekstrapolowana”, odnosząca się do korekt ekstrapolowanych na podstawie znanej wartości procentowej („extrapolată” w języku rumuńskim). W związku z tym, że trzy rodzaje korekt mają w języku rumuńskim zupełnie różne nazwy od wyrazu „sumă” (kwota), ten ostatni wyraz może, w sposób oczywisty i wyraźnie jednoznaczny, odpowiadać jedynie rodzajowi korekty „sumă estimată” (szacunek według kwot).
- 54 Ponadto Komisja uściśliła, że Rumunia otrzymała również przedmiotowe tabele pocztą elektroniczną, które zostały wysłane przez Sekretariat Generalny Komisji w dniu 15 czerwca 2018 r. W takim wypadku już sama tylko lektura załącznika wysłanego pocztą elektroniczną wystarczyłaby, aby wyjaśnić te różnice.
- 55 Ponadto w zakresie, w jakim Rumunia kwestionuje użycie sformułowania „sumă estimată” (szacunek według kwot), należy zauważyć – podobnie jak czyni to Komisja w odpowiedzi na pytanie Sądu – że obie korekty zostały faktycznie błędnie sklasyfikowane jako „sumă estimată” (szacunek według kwot) zamiast „rată forfetară” (zryczałtowana).
- 56 Należy jednak stwierdzić, że błąd ten pojawia się zarówno w tekście notyfikowanym Stałemu Przedstawicielstwu Rumunii przez Komisję w dniu 14 czerwca 2018 r., jak i w tekście opublikowanym w Dzienniku Urzędowym w dniu 15 czerwca 2018 r., w związku z czym Rumunia nie może utrzymywać, że taki błąd uniemożliwił jej wniesienie skargi w wyznaczonym terminie.
- 57 Ponadto Komisja uściśliła, że ten niewielki błąd redakcyjny nie został popełniony ani w toku postępowania administracyjnego, ani w sprawozdaniu zbiorczym (summary report), które zawiera uzasadnienie zaskarżonej decyzji. W takim wypadku nie mogą istnieć jakiegokolwiek wątpliwości co do charakteru korekty.
- 58 W konsekwencji należy uznać, że takie niewielkie różnice między tekstem notyfikowanym a tekstem opublikowanym wynikające z problemu w wydruku tabeli zawartej w załączniku do zaskarżonej decyzji, jak również niewielki błąd redakcyjny występujący w obu tekstach, nie mogły przeszkodzić Rumunii w zapoznaniu się z treścią wspomnianej decyzji z wystarczającą jasnością i precyzją, w zrozumieniu jej uzasadnienia oraz we wniesieniu skargi na tę decyzję w wyznaczonym terminie (zob. podobnie postanowienie z dnia 19 kwietnia 2016 r., Portugalia/Komisja, T-550/15, niepublikowane, EU:T:2016:237, pkt 43).
- 59 Należy zatem potwierdzić wniosek przedstawiony w pkt 32 powyżej, zgodnie z którym termin do wniesienia skargi na zaskarżoną decyzję rozpoczął bieg od jej notyfikowania Stałemu Przedstawicielstwu Rumunii, nie zaś od jej publikacji w Dzienniku Urzędowym.
- 60 W konsekwencji, mając na względzie ogół powyższych rozważań oraz zgodnie z art. 58 i 60 regulaminu postępowania, termin do wniesienia skargi, włączając w to termin uwzględniający odległość, upłynął w dniu 24 sierpnia 2018 r. o północy.
- 61 Tymczasem Rumunia wniosła skargę dopiero w dniu 7 września 2018 r.
- 62 Wynika stąd, że skarga została w sposób oczywisty wniesiona po upływie wyznaczonego terminu i jest zatem spóźniona.

- 63 Wreszcie Rumunia ani nie wykazała istnienia usprawiedliwionego błędu lub nieprzewidywalnych okoliczności czy siły wyższej – ani nawet nie powołała się na nie – co pozwoliłoby na odstąpienie od wskazanego terminu na podstawie art. 45 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, znajdującego zastosowanie do postępowania przed Sądem zgodnie z art. 53 tego statutu.
- 64 Z całości powyższych rozważań wynika, że niniejszą skargę należy odrzucić w całości jako niedopuszczalną.

W przedmiocie kosztów

- 65 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 66 Ponieważ Rumunia przegrała sprawę, należy obciążyć ją nie tylko własnymi kosztami, ale także kosztami poniesionymi przez Komisję, zgodnie z żądaniem tej instytucji.

Z powyższych względów

SĄD (ósma izba)

postanawia, co następuje:

- 1) Skarga zostaje odrzucona jako niedopuszczalna.**
- 2) Rumunia zostaje obciążona, poza własnymi kosztami, kosztami poniesionymi przez Komisję Europejską.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 30 kwietnia 2019 r.

Sekretarz
E. Coulon

Prezes
A.M. Collins